

Pohled Olgy Havlové na zatýkání Václava Havla

Kristýna Suchánková (1. místo v I. kategorii)

Zlostně jsem otevřela oči a zadívala se na nepříjemnou příčinu mého náhlého probuzení, která se nyní provokativně usadila na stropě. Jak může tak malý tvor vydávat tak nesnesitelně hlasitý zvuk? Byla jsem však příliš líná mouchu zabít. Věděla jsem, že bych měla vstát, ale každá sekunda navíc, kdy jsem si mohla jen tak poležet v péřových duchochách, pro mě byla uklidňující a říkala mi konejšivá slova jistoty a pochopení.

Nechtěla jsem vstát a jít za ním do pracovny, vidět ho sedět u psacího stroje, nebo jen tak pochodovat po místnosti. Chtěla jsem zůstat a uchovat si tu vzpomínku, že tam je, že si můžu být jista jeho přítomností, že mi ho ještě nikdo nevzal. Nechat ten pocit plynout a nezasahovat do něj, neukončovat očekávání, jestli to co voní, je opravdu připálený pokus o snídani. Hádala jsem, že bude tak devět a on byl jistě na nohou od sedmi.

Skutečně dělal snídani. Tohle mu nebylo podobné, ale bylo mi úplně jedno, jestli je to projev začínajícího šílenství, bylo mi jedno, jestli je to jeho způsob loučení, prostě jsem mu dala pusku, zapálila cigaretu a nechala si podstrojovat. Soustředila jsem všechny svoje smysly na vnímání jeho hlasu, rozpustilosti v očích, na vnímání jeho stydlivého a upřímného úsměvu.

Nikdy jsme si nijak zvlášť nevyjadřovali lásku, ale já na něm milovala každý kousek kůže a on to věděl. O to kouzelnější bylo, že jsem mu to nemusela říkat. Postavil vodu na druhou kávu a já si zapálila třetí cigaretu. Stále jsem zůstávala pragmaticky klidná, i když uvnitř mě mé srdce sprintovalo při každém bouchnutí dveří nebo zazvonění telefonu. Nesměla jsem dát najevo, jak moc se o něj bojím. Musela jsem být jeho pevnou skálou.

Celý den jsme jen tak proseděli. Smáli jsme se, vstřebávali jsme celým povrchem těla výjimečnost situace. Každý dotek a polibek byl zpomalený, intenzivní a spalující. Každá buňka mého těla měla za úkol uchovávat vůně a zvuky tohoto okamžiku. Cítila jsem teplo a světlo slunce prostupující místností, které ozářilo každou prachovou částici v pokoji, a já nejednou mohla vnímat tvar každé z nich.

Nevítaný a zlověstný zvuk prudce brzdícího auta mnou zuřivě projel. Cítila jsem, jak mě začínají mrazivě brnět konečky prstů. Slyšela jsem rychlé kroky směřující ke dveřím bytu. Věděla jsem, že jsou to oni. Seděli jsme mlčky a těch pár minut, než přišli do bytu, bylo jako hodiny. Dívala jsem se mu do očí, ale on už tam nebyl. Nevěděla jsem, jak mu mám zabránit v jeho předčasném odchodu. Snažila jsem se, ale on byl už moc daleko. Ovinula jsem své paže kolem něj, ale to spalující slunce se najednou proměnilo v ledovou sprchu. Pokoušela

jsem se zachytit jeho poslední sekundy se mnou, ale připadalo mi, že objímám jen prázdný obrys existence.

Tři estébáci se nám vříteli do bytu. Nesnášela jsem je. Ukázali mi nějaký cár papíru a hned začali prohledávat byt. Chtěla jsem je vyhodit, začít na ně ječet, ať okamžitě vypadnou, že na to nemají právo, ale všechno bych jenom zhoršila.

Nezmohla jsem nic. Musela jsem jen přihlížet, jak nám převracejí domov vzhůru nohama, jak provokativně házejí nedopalky na koberec, vidět v jejich tvářích to uspokojení z jejich činění, ten pokrytecký, arogantní úsměv. Byla jsem zavřená ve vlastním vězení bezmoci a zoufalství, jako bych byla za nějakou clonou nespravedlnosti. Všechny ty krásné vůně a zvuky dnešního dne se zahalily do černého závoje pokřikování, spikleneckého smíchu, strachu, nenávisti a zimy. Vstupovala do bytu otevřenými vstupními dveřmi, ale i do mého nitra a škodolibě mrazila plamínky radosti tohoto dne.

Když jsme společnými silami zabalili to nejdůležitější, konečně se na mě podíval. Byl zpátky, byť jen na okamžik. Vrátil se ke mně, aby mi řekl, že bude všechno v pořádku. Objal mě. Jen krátce, ale tohle objetí nikdy nezapomenu. Bylo jako nejjemnější čokoláda, jako hřejivý a překrásný žár procházející celým mým tělem, jako stav beztlíže, jako nalezení dávno ztraceného a postrádaného, jako pocit blaženosti po namáhavém dni se sklenkou vína v ruce, jako nejlíbeznější píseň, jako vůně čerstvě upečeného chleba, jako vzbudit se s hřejivým sluncem ve tváři. Ba ne, tohle objetí vydalo za mnohem více.

Odtrhli ho. Cítila jsem jejich fyzickou radost z toho, že rozdělili bezchybné. Nasadili mu pouta a odváděli ho. Pořád se mi však díval do očí. Pořád jsem mohla vnímat energii silného člověka, přesvědčení dobrého člověka, kterého se někdo pokouší zlomit. Důstojně se vzpřímil, nasadil vítězný úsměv a prošel dveřmi. Nemohla jsem za ním hystericky vyběhnout. Musela jsem tam jen stát a dívat se, jak jeho pevné kroky odvádějí mou životní jistotu. Zavřela jsem dveře, rozhlédla se po pokoji. Celý byt se změnil v harampádí našich životů, bezcitně vykuchaný a násilně pošpiněný.

Najednou mi to všechno došlo. Už tady není! Kam ho odvedli? Co s ním bude? Kdy ho zase uvidím? Neunesla jsem nápor emocí, podlomila se mi kolena a sesunula jsem se k zemi. Hrůza, panika, zloba. Chtěla jsem křičet, ale nemohla jsem ze sebe vydat ani hlásku. Jen jsem propukla v pláč. Dusivý, zbytečný a hloupý. Byla jsem sama, odříznutá od milovaného muže a přitom jsem věděla, že mu musím být oporou. NE! Nebudu se přizpůsobovat tomuhle nesmyslnému honu šlapajícím po lidské důstojnosti. Nenechám se zlomit. Budu dál bojovat za to, čemu oba tak pevně věříme.

Ani nevím, jak dlouho jsem tam tak bezvládně ležela. Nohy v křeči a třesící hlava mi příliš nepomáhaly v přesunu do ložnice. Zlomená, ztracená, spálená, bez života. Když jsem se tam konečně dobelhala, na polštáři ležela mrtvá moucha. A já si najednou přála ji znovu vdechnout život a zaposlouchat se do toho svobodného zvuku mihotajících křídel.